

**Ukioq 2015 pinngitsaaliisarnernut akiuiniarfittut ukiunngortinneqarnissaa pillugu
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut**

(Inatsisartunut ilaasortamit Jens B. Frederiksenimit, Demokraatit, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars P. Mathæussen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, sinniisoq, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, sinniisoq, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit

UKA2013-imi ulloq 12. november 2013 siullermeerinninnerup kingorna siunnersuut una Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut sukumiinerusumik suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nunatsinni pinngitsaaliisarnarit, pinngitsaaleeriartarnerit kinguaassiuutitigullu allatut kanngutsaatsuliortarnerit aarlerinartumik quarsaarnaannartumillu amerlavallaarnerujussuat aallaavigalugu pinngitsaaliisarnarit kinguaassiuutitigullu kanngutsaatsuliortarnerit allat akiorniarlugit immikkut ittumik suliniuteqartoqarnissaa siunnersuuteqartup kissaatigaa. Ukioq 2015 pinngitsaaliisarnernut akiuiniarfittut ukiunngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Suliniutinut immikkut ittunut 2015-imi ingerlanneqartussanut siunnersuutinik arlalinnik siunnersuuteqartoq saqqummiussaqqarpoq. Ukiumi suliniuteqarfiusussami paasititsiniaanerit periutsinik apersuusersuisumik sulissutiginninnermut tunngasut ingerlanneqartariaqarput, tamatumani tv aamma raadiu kiisalu ataatsimiinnerit oqallitsitsiffiusut

sammisaqartitsiviusullu atorneqarsinnaapput. Najukkani eqqumaffiginninniarneq annertusarniarlugu innuttaasunik ataatsimiisitsisoqartassasoq siunnersuuteqartup oqaatigaa. Paasisitsiniaanerit suliniutillu pinngitsaaliisarnernik kinguaassiuutitigullu allatut kanngutsaatsuliortarnernik pitsaaliuinerit saniatigut kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit paquminartutut isigineqarunnaartitsiniaanitsinnut nukissatsinnik tunissavaatigut, taamaalilluni pinerlineqarsimasut, qanigisaasut innuttaasullu allat kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliortarnerit pillugit sassarnissaminnut akueriumanninnginnermullu kajumissuseqalerlutillu sapiissuseqalersinnaaqqullugit. Tamatuma saniatigut pinngitsaalineqarsimasut pinngitsaaleriarneqarsimasulluunniit immikkut annertusisamik sianerfigisinnaasaannik oqarasuaammik pilersitsisoqassasoq siunnersuuteqartup siunnersuutigaa, tamatumani siunnersorneqarnissaq, tapersersorneqarnissaq ilitersorneqarnissarlu ujartorneqarsinnaalluni.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut nakuuserneq, kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit innimiilliernerillu akiorniarlugit maanna siunissamullu isigisumik suliniutinut naleqquttuummat Naalakkersuisut taperserpaat.

Siumut, Inuit Ataqtigiit, Atassut partiillu allat tamarmik siunnersuut assut pitsaasutut isigaat aammalu pinngitsaaliisarneq kinguaassiuutitigullu kanngutsaatsuliortarneq akiorniarlugit immikkut annertusisamik aammalu kikkunnut naatsorsuussaanerat apeqqutaatinnagu suliniuteqartoqarniarnera taperserlugu.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Pinngitsaaliisarneq akiorniarlugu immikkut ittumik iliuseqartoqarniarnera annertuumik tapersersorneqarmat ataatsimiititaliamit pitsaalluinnartutut isigineqarpoq, tassami tamanna inuiaqatigiinni annertoorujussuarmik ajornartorsiutaammat.

Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaat aamma aqputigalugu UKA 2012-imi oqaluuserisassani UKA2012/141-mi sammisaq tamanna oqaluuserisimammasuk ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq aammalu siunnersuummut isumaliutissiissut saqqummiunneqartoq ataatsimut isigalugu innersuussutigisinnaallugu, naak siunnersuut manna 2015-imut pinngitsaalisaarnermut akiuiniarfittut immikkut ukiorititamut attuumassuteqaraluartoq.

Pinngitsaaliisarnerit kinguaassiuutitigullu allatut kanngutsaatsuliortarnerit erseqqissumik paatsuugassaannigsumillu akuerineqarsinnaanatik pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerummata ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorneq inummik allamik innarliineruvoq pinerlineqartumut qanigisaanullu annertoorujussuarmik kinguneqartartoq. Kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit innimiilliernerillu pinerlineqartut inuunerisa sinnerinut sunniuteqartarput, tamatumalu saniatigut taamatut sunnerneqarnerit inuiaqatigiinnut ingerlaqqittarlutik nuanniitsorpasuarnik

kinguneqaataasartumik. Kanngutsaatsuliornerit pinerlineqartoq ilinniartitaanikkut, suliffeqarnikkut, inooqataanikkut inuttullu attaveqarnikkut ajornartorsiortilersinnaavaat. Tamatuma saniatigut imigassamik hashimillu atonerluineq kinguaassiuutitigullu kanngutsaatsuliorfigineqarnerit imminnut ataqatigiissinnaanerit assortorneqarsinnaanngilaq.

Pinnngitsaaliisarneq akiorniarlugu ukiumik immikkut sammisaqarfiusumik ingerlatsisoqarpat imaanngilaq kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorarneq akiorniarlugu suliniutit ingerlaavartut uagut politikikkut aalajangiusimaannassanngikkigut.

Suliniutit Naalakkersuisunit attatiinnarneqartut aammalu nakuusernarnerup akiorneqarnissaanut sammitinneqartut ersarissut ataatsimiititaliamit akuersaarneqarlutillu tapersorsorneqarput. Kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorfigineqartunut tapersiisarneq ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq. Kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorneq nakuusernermullu attuumassuteqartut pitsaaliorniarlugit annikillisarniarlugillu suliniutit pisariaqartitsineq naapertorlugu ataatsimiititaliamit tapersorsorneqarput.

Tasiortap suliassaqarfiani oqarasuaat sianerfigineqarsinnaasoq atuutereersorlu nukittorsarneqassappat tamanna ataatsimiititaliamit naleqquttutut isigineqarpoq. Nuna tamakkerlugu upalungaarsimanissap ilaatut.

Ukiumut sammisaqarfiusumi 2015-imi oqarasuaat sianerfigineqarsinnaasoq maanna atuuttoq qanoq nukittorsarneqarsinnaanersoq pillugu Naalakkersuisut Tasiorta qanimut pissarsiviulluartumillu oqaloqatigissagaat ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.

Soorlu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaasimasup 2012-imi Inatsisartunut erseqqissaatigereeraa pinnngitsaaliisarneq pillugu misissuinerup nukittorsarneqarnissaa kiisalu suliassaqarfimmi kisitsisitigut paasissutissaatitta annertusarneqarnissaa ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq. Kisitsisitigut paasissutissat misissuinerillu annertusakkat sammisap tamatuma ilungersunarluinnartup sammineqarnerata attatiinnarneranik sammineqarneratalu allanngorarneranik kinguneqassasut aammalu ajornartorsiut akiorniarlugu pitsaaliuinermi suliniutissanik siunnerfiliiniarnermi pingaarutilittut sakkussaajumaartutut qularnanngilaq. Kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartut allanngorartuusinnaapput, taamaalilluni pinnngitsaalineqartut suaiaassusiat ukiuilu pillugit paasissutissat ilanngunneqarlutik.

Ataatsimiititaliap naggasiutigalugu erseqqisaatigissavaa kinguaassiuutitigut pinerliisarnerit quarsaarnartumik amerlassusillit ikilisarnerlugit pitsaaliuinermi suliniuteqarnerup ilaatut inuit kanngutsaatsuliorlutik inniminniilliorlutillu pinerluuteqarsimasut aamma suliniuteqarfigineqartariaqarput, taamaalillunilu inuit taakku pinerluutiminnik uteqqeeqqunagit.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut iluserisassaatur piumasaqaatit kingunerisaannik siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai siunnersuuteqartup nassuiaateqarfinginarsimavai. Siunnersuuteqartoq ima oqaaseqarpoq:

Pisortanut aningaasatigut kinguneqassaaq. Aningaasartuutit qanoq angitigissanerannut apequtaavoq suliniarfissat aalajangiunneqarumaartussat qanoq annertutigissanersut. Assersuutitit oqaatigineqarsinnaavoq, Naalakkersuisut tagginnikummassuk peqqinnissakkut peqqissutsikkullu kingunissaasa qaammarsaassutigineri 100.000 koruunit missaanni akeqarumaartoq. Pisuussutinik uumassusilinnik piujuaannartitsinissaq pillugu qaammarsaaneq annertunerungaatsiartoq Tulugaq, ukiuni marlunni ingerlasoq aamma innuttaasunik ataatsimiititsinernik nassataqartoq 5 mio koruunit sinnerlugit akeqarpoq. Siunnersuutip matuma kinguneranik Naalakkersuisut aningaasaliissuteqartariaqanngillat aalajangersimasumik amerlassusilinnik. Demokraatinili kaammattuutigissavarput 1 aamma 2 mio. koruunit missaanni immikkoortitsisoqassasoq. Demokratini siunnersuutigaarput Peqqinnermut Angallannermullu Pisortaqaarfiup kiisalu Ilaqutariinnermut Inatsisinullu Pisortaqaarfiup missingersuutaani nassaarineqassasut.

Nunatsinni kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit innimiilliornerillu amerlasuut innarligaasunut, qanigisaasunut inuiaqatigiinnullu inuttut aningaasaqarnikkullu toqqaannartumik toqqaannanngikkaluartumillu ukiumik immikkut suliniuteqarfissamik ingerlatsinermi aningaasartuutinit annikitsuinnarnit amerlanerujussuarnik arlalitsigut kinguneqartarmata ataatsimiititaliamit ilanngullugu oqaatigineqassaaq, taamaattumillu immikkut suliniuteqarfik tamanna pingaarnersuinermi tunullinneqassanngitsoq ataatsimiititaliamit inassutigineqartariaqarluni. Oqaatigineqareersutut kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit innimiilliornerillu inuttut inuiaqatigiinnullu aamma aningaasatigut arlalippassuuartigut kinguneqartarput.

Siunnersuut ilusimisut iluseqartoq akuerineqassappat ukiup sammisaqarfiusup 2015-p aningaasaqarnikkut pisariaqartumik tapersorsorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut AIS 2015-imi aningaasanik immikkoortitsisoqassaaq.

Ukiumik siunnersuutigineqartutut immikkut suliniuteqarfimmik ingerlatsisinnaanermut aningaasat qanoq amerlatigisut atorineqassanersut tunngavissat maanna pigineqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliamit oqaatigineqarsinnaanngilaq. Oqaatigineqareersutut suliniuteqarfik taanna immikkut ittoq tapersorsortariaqartorlu pingaarnersuinermi tunullitissanngikkippat ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Ukiumi suliniuteqarfiusumi ingerlatassat Naalakkersuisunit aallartinneqalersaartut pillugit aningaasanut inatsisip suliarineqarnerani sapinngisamik siusissukkat ataatsimiititaliamut uppersarneqassasut ataatsimiititaliamit kaannattuutigineqarpoq, taamaalilluni suliniutit ingerlatassallu sulissutigeqqinneqarnissaat politikikkut uppersarneqarsinnaaqullugu aammalu AIS 2015-imi ilanngunneqarsinnaaqullugu.

Siunnersuutip atuutsinneqalernissaa pillugu Naalakkersuisut suleqatigeqqinnissaat taamatut inassuteqarnikkut ataatsimiititaliamit qilanaarinearpoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartutut paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliamit aappasaaniigassanngortinneqarpoq.

Lars P. Mathæussen,
Siulittaasoq

Hans Enoksen

Karl-Kristian Kruse

Nikolaj Jeremiassen

Andres Olsen

Juliane Henningsen

Ane Hansen